

Vrijgestelde beleggingsinstelling

Geen vennootschapsbelasting voor de dga

FOTO: CORBIS

Tom Loonen

De vrijgestelde beleggingsinstelling (vbi) kan een mooi alternatief zijn voor het beleggen in de eigen bv. Wees u wel bewust van de specifieke eisen.

Met argusogen kijkt de directeur-grootheidhouder (dga) de laatste maanden naar de beleggingen in zijn bv. Mooi hoor, die koersstijgingen, maar het rendement wordt jaarlijks met 20% tot 25% vennootschapsbelasting afgeroomd. Het oprichten van een vrijgestelde beleggingsinstelling (vbi) komt zo steeds vaker in het vizier.

De vbi-houder wordt weliswaar jaarlijks geconfronteerd met een belasting van 25% in box 2 van het forfaitair rendement van 4% van de waarde van de aandelen, maar bij aantrekkelijke rendementen kan het verschil tussen een belegging in een vbi ten opzichte van een belegging in een bv aanzienlijk oplopen. Bij hogere rendementen wordt de vbi al snel de moeite waard, aangezien de vbi geen vennootschapsbelasting (vpb) is verschuldigd. Wel gelden voor een vbi specifieke eisen (zie kader).

In de praktijk worden vbi's vaak overwogen op het moment dat de onderneming is verkocht. Of als er veel liquiditeiten of liquide beleggingen in een van de dochtervennootschappen zijn gestald.

Marcel Dekker is fiscaal jurist en partner bij Van Heugten & Dekker Belastingadviseurs en gespecialiseerd in het opzetten van vbi's. Hij ziet in de praktijk dat de dga ook naar buitenlandse mogelijkheden kijkt om belasting te besparen, bijvoorbeeld naar Luxemburg.

Om een exodus van kapitaal naar het buitenland te voorkomen, faciliteert de Nederlandse overheid de vbi. Dekker: 'Ik maak eigenlijk nooit gebruik van buitenlandse structuren. Het is voor veel dga's al snel een ver-van-mijn-bedshow.' Hij doelt

daarbij op praktische problemen zoals het feitelijk aansturen van de vennootschap vanuit het buitenland en de soms torenhoge advieskosten van een buitenlandadvocaat. Maar ook speelt in toenemende mate het politieke klimaat een belangrijke rol. Een vennootschap aanhouden op Cyprus, dat bancair nauw verbonden is met Griekenland, bezorgt menig dga slaapproblemen wegens het gevaar van een Grexit, een vertrek van Griekenland uit de eurozone.

Vanaf welk vermogen in een bv is een Nederlandse vbi aantrekkelijk? Met het oog op de oprichtings- en advieskosten wordt de ondergrens gesteld op € 2 mln à € 3 mln. In de meeste gevallen levert het fiscale voordeel al in het eerste jaar voldoende op om deze oprichtingskosten goed te maken. Hoe groter het rendement in de vbi, hoe sneller dat moment bereikt is. Ook is er een btw-voordeel. De kosten voor vermogensbeheer of advies kunnen voor een vbi vrijgesteld van btw worden gefactureerd.

Na oprichting zijn de onderhoudskosten voor een vbi beperkt. Er hoeft geen aangifte ingediend te worden, want de vbi is vrijgesteld, zoals de naam al zegt. Maar let op: omdat dividenduitkeringen niet belast worden, is betaalde dividendbelasting op de beleggingen niet verrekenbaar en vormt deze dus een kostenpost.

Dekker noemt twee belangrijke aspecten die gedurende het jaar in de gaten gehouden moeten worden. Ten eerste moet men erop toezien dat de beleggingen 'vbi-proof' blijven en vrij verhandelbaar zijn. Worden de beperkende voorwaarden geschonden — door bijvoorbeeld toch een lening aan de dga te verstrekken — dan wordt dit fiscaal afgestraft. De vbi-status vervalt dan met terugwerkende kracht voor het hele jaar.

Een ander aspect waarop gelet moet worden is een aanzienlijke koersdaling van de beleggingen in de vbi. In dat geval moet voor het einde van het boekjaar een keuze worden gemaakt of het vbi-regime 'geforceerd' wordt opgeheven. In die situatie is geen forfaitair rendement in box 2 van toepassing. De vennootschap wordt dan weer gewoon vennootschapsbelastingplichtig en heeft een verlies. Als het verlies is ingelopen, kan het volgende boekjaar weer de vbi-status worden aangevraagd.

Wat zijn de verschillen in nettorendement? We nemen een te beleggen vermogen van € 2,5 mln. Dit wordt negen jaar lang belegd en levert jaarlijks een rendement op van 4,5% (voor kosten van advies

VBI In het kort

- Kan met behulp van fonds voor **gemene rekening** of **naamloze vennootschap**
- De bv mag geen onderneming meer drijven
- Er mogen geen **leningen** aan dga verstrekt worden
- Ook mag er geen **pensioen- of lijfrenteovereenkomst** uitgevoerd worden
- Geen **directe belegging** in onroerend goed toegestaan, wel verhandelbaar vastgoedfonds
- Alleen beleggen in **vrij verhandelbare financiële instrumenten** zoals verwoord in de Wet op het financieel toezicht (Wft)
- Meerdere aandeelhouders nodig. Geen aandeelhouder mag meer dan **90%** van de aandelen bezitten
- Echtbaar gehuwd in **gemeenschap van goederen** mag samen niet meer dan **90%** van de aandelen bezitten
- Toebedelen van aandelen aan **minderjarige kinderen** is weinig zinvol. Deze worden toegerekend aan ouders

en/of beheer). Na negen jaar moet het vermogen in privé beschikbaar zijn. Er zijn drie mogelijkheden.

De eerste is dat de bv aan het begin het belegbaar vermogen als dividend uitkeert naar privé. Er wordt dan afgerekend tegen 25% in box 2 over het hele vermogen. Het resterende bedrag (75%) wordt belegd in box 3 tegen per saldo 4,5% - 1,2% vermogensrendementsheffing = 3,3% rendement na belastingheffing. Na negen jaar levert dit een vermogen op van € 2.511.332.

Een tweede mogelijkheid is dat de bv blijft beleggen. Het rendement in de bv valt in de 20%-25% vpb-heffing. Na negen jaar beleggen wordt het vermogen naar privé uitgekeerd. Dit levert een privévermogen op van € 2.577.740. De bv doet het in deze situatie beter dan privé. De reden is eenvoudig: de box 2-heffing op de uitkering naar privé hoeft pas na negen jaar betaald te worden. In de tussentijd kan deze fiscale aanslag belegd worden in de bv.

Tot slot is er de mogelijkheid een vbi op te tuigen. De vbi kent, zoals gezegd, geen vpb-heffing, maar wel 25% box 2-heffing over 4% forfaitair rendement (in het rekenvoorbeeld keren we de 4% jaarlijks uit naar privé). Voor de vergelijking keert de vbi het resterende vermogen na negen jaar uit naar privé. Dit levert een vermogen op in privé van € 2.747.154. De vbi heeft hierbij duidelijk een beter rendement.

Op basis van het rendement is de keuze snel gemaakt. Toch maken dga's zich volgens Dekker over één aspect in het bijzonder zorgen: het gebrek aan vertrouwelijkheid. Om beleggingen uit de bv over te hevelen naar de vbi is een notarieel afsplitsingstraject nodig. In documenten wordt beschreven welk deel van het vermogen uit de bv wordt afgesplitst naar de vbi. Deze documenten worden gedeponeerd bij het Handelsregister en zijn dus voor iedereen toegankelijk. Dekker is met de Belastingdienst in overleg om via een statutenwijziging — gecombineerd met soorten aandelen zonder deponering bij het Handelsregister — een vbi te structureren als een fonds voor gemene rekening. Het fonds van gemene rekening hoeft vervolgens niets te deponeren bij het Handelsregister en draagt bij aan de anonimiteit.

Tom Loonen is directeur Wealth Management Services bij Insinger de Beaufort en hoogleraar aan de VU-VBA-opleiding Investment Management